

av Birgitta Eriksson och Alf Eriksson (s)

Trädgårdsodling för hållbara städer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om trädgårdsodling för hållbara städer.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om odlingsmark för kolonilotter.

Motivering

Vi vill alla ha gröna städer med stora parker och bra grönytor. Det ger liv, vissa rekreationsmöjligheter och renar luften. Inte minst gäller detta större städer och för dem som kanske har svårt att ta sig till större grönmiljöer längre bort från hemmet – de äldre och familjer med små barn.

Nu diskuteras också odling i städerna utifrån intresse av närodling och klimatsmarthet. Den gamla kolonirörelsen som faktiskt en gång tillkom för husbehovsodling representerar nu modernitet. Många koloniområden i städerna har byggts bort men tack och lov återstår ännu många. Till nyproduktion av bostäder knyts inte sällan möjligheter till att få en odlingslott i området. Utomlands experimenteras också med takterassodling i stora städer.

Trädgårdsodling hör till den hållbara staden av flera skäl. Trädgårdarna bidrar mer än något annat till biologisk mångfald i staden och dess omgivning. Artrikedomen och mängden av växter och smådjur är större i trädgårdarna än i parker och andra allmänna grönområden. Koloniområden som är integrerade i stadens parklandskap är ofta de mest uppskattade strövområdena för dem som vistas i staden.

En naturorienterad livsstil har stort förklaringsvärde för god hälsa och välbefinnande. Betydelsen av att man har tillgång till näraliggande grönområden är allmänt erkänd. För

flertalet boende i Sverige är den egna trädgården det närmaste grönområdet.

Trädgårdsodling är vardagsnära motion för en stor del av befolkningen. Trädgårdsodlare äter i allmänhet mer av de nyttiga livsmedlen i köksträdgården och lever i genomsnitt längre och hälsosammare än andra.

Det gemensamma förvaltningsansvaret i koloniföreningen är en god grund för mänsklig gemenskap. Många skaffar en kolonilott för att få ingå i ett socialt sammanhang. För integrationen av invandrare i det svenska samhället är koloniområdena en underskattad resurs.

Husbehovsodlingen är heller inte en marginell företeelse. Redan nu odlas huvuddelen av svensk frukt och svenska bär i våra trädgårdar, liksom ca en tiondel av all potatis och ganska mycket grönsaker och kryddor. I en hållbar stad bör det finnas utrymme för kraftigt utökad produktion. Husbehovsodling kan minska hushållsutgifterna. Ökad arbetslöshet, större påfrestningar på trygghetssystemen och kraftigt höjda matpriser kan behöva förutses i stadsbyggandet. Bostäder med trädgårdar är då attraktiva och ofta mycket lönsamma investeringar.

Jag anser därför är viktigt att planera för och utveckla den tätortsnära naturen och därigenom också öka förutsättningarna för fritidsodling. Många människor bor i områden med flerbostadshus med begränsad tillgång till odlingsbara ytor. Det är många som har en tradition och knytning till trädgårdsodling och för många människor förstärker arbetet på en kolonilott livskvaliteten. Dessa förhållanden bör uppmärksammas och beaktas vid planering av ny bebyggelse och, inte minst, vid ombyggnad av befintliga områden. Tillskapandet av kolonilotter för odling av frukt och grönsaker kan gå hand i hand med den omvandling som många äldre bostadsområden nu står inför.

Staten bör därför tydligt ange trädgårdsodling för hållbara städer som ett kommunalt ansvar. Regeringen bör i fortsatta arbetet med översyn av plan- och bygglagen beakta värdet av odlingsbar mark för kolonilotter.

Stockholm den 23 september

2009

Birgitta Eriksson (s)

Alf Eriksson (s)